

■ LEDET GRANSKNING AV HACKINGSKANDALEN. Dommer Brian Leveson. Foto: Stefan Wermuth, Reuters/NTB Scapix

Omkamp om presseemakt

MEDIER

Britiske storaviser nekter å akseptere statlig forankret presseregulering, og har nå klaget saken inn for Høyesterett

JORUN SOFIE F. AARTUN
LONDON

Mens de tiltalte i hacking-saken må svare på anklager om ulovlig telefonavlytting og forhindring av politietterforskning i retten, kranter mediene og myndighetene så busta fyker om hvordan fremtidige overtramp best skal håndteres.

Igår skulle britiske myndigheter etter planen vedta en ny presselov som innebærer slutten på selvdømmeordningen for britiske medier. Men britiske storaviser nekter å akseptere forslaget, og krever juridisk omkamp.

Vil holde pressen i ørene

Etter en lang dragkamp mellom politikere og presse er de tre store britiske partiene blitt enige om et dokument med et sett av

regler, et såkalt Royal Charter, for mediene. Hovedpoenget er at det opprettes et nytt utvalg som skal vurdere konkrete presseklager, slik Pressens Faglige Utvalg (PFU) gjør i Norge i dag, og at dette utvalget skal holdes i ørene av et annet uavhengig råd. Dokumentet kan ikke endres uten å ha to tredjedeler av parlamentets støtte i ryggen.

Klageorganet skal kunne tvinge gjennom korrigeringer og ilegge bøter.

Pressen protesterer

Endringene ble foreslått i kjølvannet av hackingskandalen i News of The World og den påfølgende granskningen ledet av dommer Brian Leveson. Høringen varte i 16 måneder, og konkluderte med at en hel mediebransje var villig til å gå på akkord med både etikk og etterrettelighet i jakten på sensasjoner.

Tidligere denne måneden foreslo pressen et alternativt internt selvjustissystem, men forslaget ble forkastet fordi det var for langt unna Levesons anbefaling. For å sette en stopper for det nye lovforslaget har en gruppe britiske storaviser nå bedt høyesterett overprøve

avtalen. En slik vurdering vil ta flere uker.

Flere store eiergrupperinger i den britiske medieindustrien har lenge uttrykt sin bekymring over det nye regimet. Av ledende nyhetspublikasjoner er det bare The Guardian, Independent og Financial Times som støtter lovforslaget. Sistnevnte avis gjør det relativt halvhjertet.

Redd for å bli kneblet

Protestene skyldes en grunnleggende frykt for at politikerne vil kneble pressen. Avisene skal særlig være bekymret over manglende innflytelse og at det nye presseetiske organet skal kunne bestemme hvor i avisene eventuelle rettelser skal plasseres.

Videre er de bekymret over at det nye rådet skal kunne bøtelegge aviser inntil en million pund, med gratis klageadgang for alle.

I tillegg er de uenige om hvem som skal sitte i utvalget. Pressen mener minst et rådsmedlem må ha pressebakgrunn, mens myndighetene hverken vil ha redaktører eller politikere involvert.

-----
jorun.aartun@dn.no

Frilanserne avhengig av mediestøtte

INNLEGG Medier

Norsk Journalistlag er enig med frilansjournalistene Kjetil Stormark og Øyvind Strømme som etterlyser flere uavhengige stemmer i nyhetsbildet. Samtidig misforstår de NJs syn på mediestøtten og et nytt gravefond.

NJ har ikke fremført «sterk motstand» mot forslaget. Tvert imot skrev jeg i DN 28. oktober at vi er taknemlig for friske millioner. Men vi advarer mot analysen som ligger i bunn, nemlig at de etablerte mediehusene er så økonomisk presset at de har gitt opp kritisk gravejournalistikk, og at denne nå må outsources til frilansere og uavhengige miljøer.

Kompetente og kritiske journalister er en forutsetning for kvalitetsjournalistikk. Derfor protesterer vi mot ytterligere kutt i statsstøtten til Institutt for Journalistikk (IJ). Det er bransjens eget tilbud til alle- både ansatte og frilansere- i alt fra metode, etikk, regnskapsanalyse, digital fortellerkunst til video-redigering. IJs fremtid rokkes om staten nå kutter ytterligere.

Det vil særlig ramme frilansere som er storforbrukere av

DN 28. oktober.

NYTTIG. – Gravefond kan bidra til ny kunnskap og flere stemmer i samfunnsdebatten, skriver Thomas Spence.

tilbudene for å mestre stadig nye og kompliserte krav.

Frilanserne er dessuten avhengig av oppegående mediehus som kan kjøpe deres arbeid. Moms og pressestøtte bidrar til mediemangfold. Og IJ gjør alle bedre. Gravefond kan bidra til ny kunnskap og flere stemmer i samfunnsdebatten.

Derfor jobber NJ både mot moms på journalistikk, for økt pressestøtte, for IJ og for et statlig gravefond på armlengdes avstand fra myndighetene.

■ Thomas Spence er leder i Norsk Journalistlag

På gjengrodde stier

INNLEGG Bøker

I en parentes i vårt innlegg 29. oktober påpeker vi at «kulturverdier» inngår i samfunnsøkonomisk effektivitet. Tidligere sjeføkonom i Konkurransetilsynet, Tommy S. Gabrielsen, mener dette er i «ytterkant av rådende økonomisk tenkning» (DN 30. oktober). Som om tilsynet skulle ta hensyn til miljøverdier.

Både kultur- og miljøverdier inngår imidlertid i det samfunnsøkonomiske verdibegrepet (og dermed konkurranselovens formål). Som BI-professorene Espen R. Moen og Christian Riis påpekte i 2004 så gjenspeiler Konkurransetilsynets tilnærming til bokmarkedet en forenklet forståelse av det samfunnsøkonomiske verdibegrepet: «Det økonomiske verdibegrepet er relatert til individuelle prefe-

Øystein Foros.

Erling J. Hjelmeng.

ranser, det være seg preferanser over konsum av varer og tjenester, kulturelle aktiviteter eller naturopplevelser ... I så måte er «kulturverdier» åpenbart inkludert.» Trenden i EU-konkurranseretten (som konkurranseloven bygger på) er også entydig en mer fleksibel og åpen holdning til effektivitetsforsvaret. Så Gabrielsens kritikk beveger seg på gjengrodde stier både økonomisk og juridisk.

■ Øystein Foros, professor NHH, Erling J. Hjelmeng, professor UiO

FOR 50 ÅR SIDEN

Etter vår orientering 24. ds. om arbeidet med å danne et Maritimt Husmorforbund i Norge er vi blitt gjort kjent med at vi har utelatt foreningen i Kristiansund N, som skal være landets største, med hele 100 betalende medlemmer. Når denne forening som har vist seg så livskraftig, er utelatt i vår

fortegnelse er det noe så pass banalt som en skrivefeil som har skylden. Vi ble altså offer for den alminnelige forveksling av sørlandske Kristiansand og den noe nordligere Kristiansund. Vi beklager det, og ber de driftige damer i Nordmørsbyen å tilgi oss. 31. oktober 1963